

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความต้องการด้านสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุใน เขตองค์การบริหารส่วนตำบลทัพไทย อำเภอตาพระยา จังหวัดสระแก้ว ซึ่งสรุปผล อภิปรายผล และมีข้อเสนอแนะตามลำดับ ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. วิธีดำเนินงานวิจัย
3. สรุปผลการวิจัย
4. อภิปรายผล
5. ข้อเสนอแนะ
 - 5.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้
 - 5.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลทัพไทย อำเภอตาพระยา จังหวัดสระแก้ว
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลทัพไทย อำเภอตาพระยา จังหวัดสระแก้ว

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่าง ได้จากการสุ่มจากประชากร โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ตามตารางของเครจซี่และมอร์แกน ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 248 คน แล้วทำการสุ่มให้กระจายไปยังหมู่บ้านต่าง ๆ ตามสัดส่วนด้วยวิธีสุ่มอย่างง่าย โดยการจับฉลาก

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เครื่องมือในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเองโดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะในการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แล้วนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับประชาชนที่มีลักษณะคล้ายกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตาพระยา อำเภอตาพระยา จังหวัดสระแก้ว ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.8019

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยขอความร่วมมือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เพื่อขอหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัย ส่งถึง นายกองค้ำการบริหารส่วนตำบลทัพไทย เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแจกแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลทัพไทย อำเภอตาพระยา จังหวัดสระแก้ว ด้วยตนเอง จำนวน 248 ฉบับ แล้วเก็บแบบสอบถามกลับคืนมาได้ จำนวน 248 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้

4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอข้อมูลเป็นตาราง แสดงจำนวนและร้อยละ

4.2 ความต้องการด้านสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลทัพไทย อำเภอตาพระยา จังหวัดสระแก้ว วิเคราะห์ด้วยการหาค่าเฉลี่ย และหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบคำบรรยาย

4.3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ ที่เป็นคำถามปลายเปิด นำมาวิเคราะห์เชิงเนื้อหา โดยจัดคำตอบเข้าประเด็นเดียวกันแล้วแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละเสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบคำบรรยาย

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยความต้องการด้านสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลทัพไทย อำเภอตาพระยา จังหวัดสระแก้ว ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. ความต้องการด้านสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลทัพไทย อำเภอตาพระยา จังหวัดสระแก้ว โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมากเช่นกัน โดยเรียงลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงไปหาค่า จะได้ดังนี้ ด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาล ด้านที่พักอาศัย และด้านนันทนาการ ตามลำดับ

2. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่มีจำนวนมากที่สุด คือ ผู้สูงอายุต้องการจัดกิจกรรมและตรวจสุขภาพให้กับผู้สูงอายุ รองลงมา คือ ผู้สูงอายุต้องการเบี้ยยังชีพ และ ต้องการให้องค์การบริหารส่วนตำบลส่งเสริมอาชีพและภูมิปัญญา ตามความเหมาะสม ตามลำดับ

อภิปรายผล

จากการศึกษาความต้องการด้านสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลทัพไทย อำเภอตาพระยา จังหวัดสระแก้ว ทั้ง 3 ด้าน ผู้วิจัยพบประเด็นที่น่าสนใจและขอนำเสนอการอภิปรายผลดังนี้

1. จากการศึกษาค้นคว้าความต้องการด้านสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลทัพไทย อำเภอตาพระยา จังหวัดสระแก้ว ทั้ง 3 ด้าน ประกอบด้วย ด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาล ด้านที่พักอาศัย ด้านนันทนาการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งผลการศึกษาออกมาเป็นเช่นนี้เป็นเพราะว่า สังคมไทยปัจจุบันกลายเป็นสังคมของผู้สูงอายุ จำนวนผู้สูงอายุมีเพิ่มมากขึ้นขาดการดูแลเอาใจใส่จากลูกหลานซึ่งต้องออกไปประกอบอาชีพในต่างจังหวัด เนื่องจากสภาพทางเศรษฐกิจ และสังคมปัจจุบันมีการแข่งขันกันสูง ทำให้ผู้สูงอายุต้องอยู่ตามลำพังขาดคนดูแลเอาใจใส่ เกิดปัญหาสุขภาพเพิ่มมากขึ้น สภาพร่างกายอ่อนสมรรถภาพทำให้มีโรคประจำตัว การเดินทางไปรักษาไม่สะดวก รายได้ไม่เพียงพอเลี้ยงชีพเพราะกำลังในการทำงานลดน้อยลง การได้พบปะผู้คนในสังคมก็มีโอกาสน้อยการได้ไปพักผ่อนหรือท่องเที่ยวกับครอบครัวนอกสถานที่น้อยหรือแทบจะไม่มีโอกาส การให้บริการด้านสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุทางภาครัฐและเอกชนยังไม่ครอบคลุมอย่างทั่วถึง และขาดการประชาสัมพันธ์ให้ผู้สูงอายุได้รับทราบสิทธิประโยชน์ ซึ่งผลงานวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของบุญรอด ศรีผดุง (2553 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความต้องการด้านสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลพนมรุ้ง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า ผลการวิจัยความต้องการด้านสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลพนมรุ้ง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

2.1 จากผลการวิจัย ด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาล พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลทัพไทย อำเภอตาพระยา จังหวัดสระแก้ว ได้หันมาดูแลเอาใจใส่ในเรื่องสุขภาพมากขึ้น จึงมีความต้องการได้รับการดูแลเกี่ยวกับความรู้ด้านสุขภาพและในเรื่องของการอุปโภคบริโภคให้แก่ผู้สูงอายุตามความจำเป็นและทั่วถึง เนื่องจากการอุปโภคบริโภคเป็นปัจจัยหลักในการดำรงชีวิต ซึ่งเมื่อขาดแคลนในเรื่อง

ดังกล่าวแล้วจะส่งผลกระทบต่อการค้ารงชีวิต และต้องการให้มีการรักษาโดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย ผู้สูงอายุมีความคาดหวังว่าจะได้รับการดูแลจากแพทย์ จึงทำให้ผู้สูงอายุจึงได้มองเห็นถึงความต้องการให้มีการบริการด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาลที่ดี ซึ่งผลงานวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของศุทธิพนิต บุญเรือง (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา เรื่อง ความคาดหวังของประชาชนต่อการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลพยุห์ จังหวัดศรีสะเกษ พบว่า ด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2.2 จากผลการวิจัย ด้านที่พักอาศัย พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลทัพไทย อำเภอตาพระยา จังหวัดสระแก้ว ต้องการได้รับการดูแลและช่วยเหลือในเรื่องของที่พัก โดยเฉพาะผู้ที่ไร้ที่อยู่อาศัย หรือผู้ที่ประสบปัญหาต่างๆ เนื่องจากผู้สูงอายุไม่สามารถที่จะดูแลซ่อมแซมที่พักหรือบ้านเรือนที่ทรุดโทรมให้มีความมั่นคง แข็งแรง ผู้สูงอายุตระหนักถึงความต้องการให้มีการช่วยเหลือด้านที่พักอาศัย ตามความจำเป็นที่สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ในสังคม ซึ่งจะทำให้คุณภาพชีวิตของประชาชนดีขึ้นได้ ซึ่งผลงานวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของเสรี ทองเลิศ (2550 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความต้องการของผู้สูงอายุที่มีต่อองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอตระการพืชผล จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า ผู้สูงอายุ มีความต้องการด้านที่อยู่อาศัย โดยภาพรวมในระดับมาก

2.3 จากผลการวิจัย ด้านนันทนาการ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลทัพไทย อำเภอตาพระยา จังหวัดสระแก้ว ทั้งนี้ เนื่องจากผู้สูงอายุส่วนใหญ่ไม่ค่อยมีโอกาสได้ออกมาพบปะกับเพื่อนวัยเดียวกัน หรือไม่ได้ออกไปเที่ยวนอกสถานที่กับบุตรหลาน มีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ในชุมชนน้อย ทำให้ผู้สูงอายุต้องอยู่บ้านตามลำพัง และเกิดความว้าเหว ส่งผลให้ผู้สูงอายุมีความต้องการพักผ่อนและหาเพื่อนคุยด้วยการหากิจกรรมต่างๆ ทำเพื่อคลายความเหงาในยามว่าง และเป็นการทำให้ผู้สูงอายุมีสุขภาพจิตที่ดีขึ้น รวมทั้งมีร่างกายที่แข็งแรง ส่งผลให้ผู้สูงอายุต้องรวมกลุ่มเป็นชมรมเพื่อเพิ่มบทบาททางสังคมให้แก่ตนเอง ซึ่งผลงานวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของชนิษฐา พิทขาว (2551 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ความต้องการสวัสดิการของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน อำเภอหนองหงส์ จังหวัดบุรีรัมย์ ผลการวิจัย พบว่า ผู้สูงอายุส่วนใหญ่ต้องการให้มีการจัดกิจกรรมด้านนันทนาการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

3. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่มีจำนวนมากที่สุด คือ ผู้สูงอายุต้องการจัดกิจกรรมและตรวจสุขภาพให้กับผู้สูงอายุ ทั้งนี้เป็นเพราะสภาวะการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และเศรษฐกิจในปัจจุบัน ทำให้สภาพการดำรงชีวิตของผู้สูงอายุประสบปัญหาต่างๆ เป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะเรื่องสุขภาพร่างกาย และการปฏิสัมพันธ์กับผู้สูงอายุด้วยกันหรือสมาชิกในครอบครัว

ดังนั้นทำให้ผู้สูงอายุตระหนักว่าหากได้รับการดูแลเรื่องสุขภาพเพิ่มขึ้นจะทำให้ร่างกายแข็งแรงขึ้น การเจ็บป่วยก็จะลดลง สามารถทำกิจวัตรประจำวัน หรือทำกิจกรรมทางสังคมได้ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สิริกัญญา แก่นทอง (2548 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยส่วนบุคคลที่สัมพันธ์กับความต้องการบริการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ : กรณีศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส พบว่าผู้สูงอายุมีความต้องการบริการสวัสดิการสังคมในระดับมากคือด้านสุขภาพอนามัย

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยครั้งนี้ ทำให้ทราบถึงระดับความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลทัพไทย อำเภอตาพระยา จังหวัดสระแก้ว ซึ่งผู้วิจัยขอเสนอแนะเพื่อให้เกิดประโยชน์ในการบริหารงานดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 จากผลการวิจัย พบว่า ระดับความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลทัพไทย อำเภอตาพระยา จังหวัดสระแก้ว ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความต้องการสวัสดิการสังคมด้านสุขภาพอนามัย ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลทัพไทย อำเภอตาพระยา จังหวัดสระแก้ว ต้องมีการให้บริการสวัสดิการสังคมด้านสุขภาพอนามัยมากขึ้น เช่น ต้องส่งเสริมให้มีโครงการเกี่ยวกับที่พักอาศัยแก่ผู้สูงอายุอย่างเป็นรูปธรรมมีการจัดที่พักอาศัย สำหรับผู้ที่ไม่มีบ้านพัก ให้มีการจัดที่พักชั่วคราวสำหรับผู้ที่มีประสบปัญหาทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์และสังคม การจัดซ่อมบำรุงที่พัก (บ้านเรือน) ที่ชำรุด ทรุดโทรม มีการจัดหาเครื่องนุ่งห่มตามความจำเป็น และการบริการทำความสะอาดที่พักอาศัยโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย เพื่อให้ผู้สูงอายุได้มีความมั่นคงด้านที่พักอาศัยซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในด้านอื่นๆ ต่อไปได้

1.2 จากผลการวิจัย พบว่า ระดับความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลทัพไทย อำเภอตาพระยา จังหวัดสระแก้ว ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ความต้องการสวัสดิการสังคมด้านนันทนาการ ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลทัพไทย อำเภอตาพระยา จังหวัดสระแก้ว ควรให้มีการจัดกิจกรรมนันทนาการในวันสำคัญต่างๆ เช่น วันผู้สูงอายุ วันสงกรานต์ วันพ่อ วันแม่ วันครอบครัว เป็นต้น อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง นอกจากนั้นต้องส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมชมรมผู้สูงอายุเพื่อการพบปะสังสรรค์ ส่งเสริมให้มีการจัดทัศนศึกษาดูงาน ตามโอกาสที่เหมาะสม มีการจัดสถานที่หรือสวนสาธารณะสำหรับพบปะสังสรรค์และการพักผ่อน ทั้งนี้เพื่อให้ผู้สูงอายุมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี จากการทำกิจกรรมนันทนาการดังกล่าว

1.3 ข้อเสนอแนะจากคำถามปลายเปิด ที่มีจำนวนมากที่สุด พบว่า ผู้สูงอายุต้องการจัดกิจกรรมและตรวจสุขภาพให้กับผู้สูงอายุ ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้สูงอายุมีสุขภาพที่ไม่แข็งแรง เกิดการเจ็บป่วยได้ง่าย หรือมีโอกาสในการพบปะญาติมิตรน้อย เนื่องจากสภาพร่างกายที่ไม่เอื้ออำนวย ไม่สามารถเดินทางโดยลำพังได้ ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบล ตำบลทัพไทย อำเภอตาพระยา จังหวัดสระแก้วควรจัดกิจกรรมเพื่อให้ผู้สูงอายุได้มีปฏิสัมพันธ์กันระหว่างผู้สูงอายุในวัยเดียวกัน หรือบุตรหลาน เพิ่มขึ้น เช่น จัดกิจกรรมรดน้ำคำหัวในวันสงกรานต์ หรือในวันผู้สูงอายุ และควรวางแผนในการให้บริการด้านสุขภาพแก่ผู้สูงอายุในแต่ละหมู่บ้านในเขตพื้นที่บริการ เช่น จัดให้มีหน่วยให้บริการด้านสุขภาพเคลื่อนที่ ออกให้บริการเป็นระยะ อาจประสานงานกับหน่วยงานสาธารณสุขชุมชน โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ในการทำงานในกิจกรรมดังกล่าว เพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผล

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาระดับความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ในเขตเทศบาลหรือองค์การบริหารส่วนตำบลอื่น เพื่อทราบถึงความต้องการในระดับที่กว้างขึ้น

2.2 ควรมีการศึกษาสภาพและปัญหาการจัดสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลทัพไทย อำเภอตาพระยา จังหวัดสระแก้ว

2.3 ควรศึกษารูปแบบการจัดกิจกรรมที่หลากหลายอันจะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้สูงอายุในชุมชน